

CENTRUL EUROPEAN DE STUDII ÎN PROBLEME ETNICE

*Calea 13 Septembrie Nr.13, Cam. 5235-6, Sector 5, București, 71102
Tel: (004) 0731 199 066 / E-mail: office.cespe@gmail.com*

Nr. înregistrare: 33/CESPE/21.10.2020

PROGRAM DE CERCETARE - ANUL 2021

Centrul European de Studii în Probleme Etnice

Prezentul document reprezintă planul de cercetare al Centrului European de Studii în Probleme Etnice valabil pentru anul 2021, realizat în acord cu domeniile strategice și direcțiile prioritare ale Academiei Române (care nu au fost actualizate în ultimii ani) în ceea ce privește cercetarea fundamentală și cu misiunea stabilită prin hotărârea de înființare și organizare a institutului.

Principalele sub-programe propuse de către CESPE (în care fiecare direcție de cercetare urmărește implicarea atât a personalului angajat al CESPE, cât a altor cercetători asociați, interesați de colaborări) urmăresc aceeași linie de cercetare începută în 2015, și anume:

1. Minorități în spațiul românesc;
2. Comunicare și interculturalitate;
3. Sociologie, istorie socială și memorie colectivă;
4. Perspective moderne și contemporane asupra societății;
5. Românii din afara granițelor (comunități istorice și diaspora).

Ultimul punct reprezintă un adăos de ultim moment la programul de cercetare, dat fiind numărul mare de etnici români care trăiesc în afara României. Drept urmare, s-a inițiat organizarea de dosare de lucru, ce cuprind date obiective privind comunitățile de români, de natură sintetică și explicativă, pe modelul celor realizate pe marginea minorităților din cadrul spațiului românesc.

Cele cinci sub-programe se axează atât pe cunoașterea realităților socio-culturale românești și pe creșterea participării științifice autohtone la dezvoltarea teoriei și practicii socio-culturale, precum și pe dezvoltarea națională și internațională privind valorile și construcția economică și socio-politică a României și a lumii contemporane.

Se va continua, de asemenea, și activitatea de cercetare de teren, de tip exploratoriu, care să se finalizeze prin rapoarte de interes public, atât pe plan local, cât și regional. Ele vor viza comunități atât din interiorul, cât și din afara granițelor (în măsura în care datele epidemiologice o vor permite), și se vor finaliza prin comunicări publice, rapoarte de interes public, expoziții și albume monografice, în măsura în care evoluția resursei umane și a celei bugetare le vor permite.

Se va realiza o actualizare a bazelor de date din cadrul aplicației mobile „Mihai Eminescu – întreaga operă”, atât cu conținut nou, cât și cu corecturi necesare datelor deja introduse. În plus, se va iniția lucrul la pagina de internet corespondentă, pentru a pune la dispoziția utilizatorilor și date de tip multimedia.

Se va continua colaborarea cu partenerii din zona societății civile pentru organizarea de evenimente cu caracter științific (școli de vară, proiecte de cercetare, conferințe, expoziții etc.) în măsura în care datele epidemiologice le vor permite.

O altă prioritate este dată de continuarea procesului de indexare a Revistei Etnosfera în baze de date internaționale, pentru a favoriza creșterea vizibilității CESPE și a studiilor semnate de cercetătorii care activează în cadrul Centrului.

Prezentul program de cercetare al CESPE a fost proiectat inițial pe o perioadă de timp mediu (2015-2023), cu posibilitate de prelungire sau adaptare în funcție de evoluția personalului și a bugetului, în ideea favorizării unei construcții teoretice cu putere explicativă mai largă și adoptării unor politici și soluții potrivite contextului socio-cultural și cadrului legislativ.

Nr. crt.	Program CESPE	Tematici aferente programului	Domenii strategice AR	Direcție AR	Cercetători	Perioada*
1.	Minorități în spațiul românesc	<p>1.1. Minorități etnice, religioase - teorii clasice și contemporane</p> <p>1.2. Aspecte identitare ale comunităților religioase minoritare - studii de caz</p> <p>1.3. Istoria socială a minorităților din spațiul românesc. Premize, documente, teorii, actualitate</p>	<p>Domeniu strategic nr 1. Cultură și civilizație românească</p>	<p>Direcția prioritară 1.3. Filosofie, teologie, pedagogie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Particularitățile filosofiei românești. - Originalitatea operelor filosofice românești. Valorificarea lor în legătură cu o serie de curente europene la care se pot asocia - Relevanța universală a unor opere filosofice românești. Fecunditatea lor în influența pe care au avut-o asupra unor creații filosofice sau culturale din spațiul European și mondial. - Studii privind secularizarea și „rupturile axiale” (S.N. Eisenstadt) provocate de ea în domenii fundamentale ale teologiei creștine care explică situația teologiei, în particular a teologiei ortodoxe – românești în peisajul teologiilor creștine contemporane. - Răspunsuri ale teologiei la marile provocări ale lumii contemporane 	<p>Cercetători titulari: Radu Baltasiu (coord.) Ovidiana Bulumac Augustin Poenaru Samira Cîrlig George Mocanu</p> <p>Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon Emil Țîrcomnicu Constantin Secară Narcis Rupe</p>	2020 – 2021
			<p>Domeniul strategic 2. Cercetarea fundamentală în științe de bază</p>	<p>Direcție prioritară 2.6.: Reluarea tradiției românești de cercetare inter și multidisciplinară cu scopul de a aduce științele sociale în serviciul reformei organice a societății românești în contextul Uniunii Europene și al integrării euro-atlantice, a dezvoltării democrației participative, a creșterii controlului persoanei asupra propriei vieți etc.</p>		
			<p>Domeniul strategic 6. Cercetări în domeniul științelor economice și social-umane</p>	<p>Direcție prioritară: Studiul schimbărilor structurale ale societăților (al ierarhiilor sociale, a structurii de gen și de vârstă etc.), a instituțiilor de bază (statul, familia, școala etc.), a valorilor (de ex. religioase vs. seculare) și ideologiilor (de ex. neoliberalismul vs. varietatea curentelor neoconservatoare sau de stânga), a relației cu mediul în prezent dar și în dimensiunea lor istorică;</p> <p>Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei; dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz);</p> <p>Direcție prioritară: Constituirea și dinamica identităților de grup (supra-naționale, naționale/etnice, locale, de imigranți, de gen etc.) și personale.</p> <p>Direcție prioritară: Abordări multi și trans-disciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;</p>		
2.	Comunicare și interculturalitate	2.1. Socializare și identitate culturală în spațiul românesc	Domeniul 6. Cercetări în domeniul științelor	<p>Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei;</p>	Cercetători titulari:	2020– 2021

		2.2. Mici comunități urbane/rurale. Coordonate identitare. Dialog social	economice și social-umane	dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz); dezvoltarea unui corpus metodologic adaptat la prezentele condiții de lucru și la contextul socio-cultural contemporan Direcție prioritară: Constituirea unei bănci de date complexe (serii statistice pe termen lung) cu privire la dezvoltarea economico-socială a României; Direcție prioritară: Abordări multi și trans-disciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;	Samira Cîrlig, (coord.) Radu Baltasiu Alin Bulumac Ioana Drăgoi Cercetători asociați: Andreea Acasandre Corina Pantelimon Narcis Rupe	
3.	Sociologie, istorie socială și memorie colectivă	3.1 Rolul marilor momente din istorie în memoria colectivă	Domeniu strategic nr 1. Cultură și civilizație românească	Direcția prioritară 1.3. Filosofie, teologie, pedagogie - Particularitățile filosofiei românești. - Originalitatea operelor filosofice românești. Valorificarea lor în legătură cu o serie de curente europene la care se pot asocia - Relevanța universală a unor opere filosofice românești. Fecunditatea lor în influența pe care au avut-o asupra unor creații filosofice sau culturale din spațiul European și mondial. - Studii privind secularizarea și „rupturile axiale” (S.N. Eisenstadt) provocate de ea în domenii fundamentale ale teologiei creștine care explică situația teologiei, în particular a teologiei ortodoxe – românești în peisajul teologiilor creștine contemporane. Răspunsuri ale teologiei la marile provocări ale lumii contemporane	Cercetători titulari: Ovidiana Bulumac (coord.), Alin Bulumac Mihail Ungheanu Samira Cîrlig Ioana Drăgoi George Mocanu Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon Constantin Secară Emil Țircomnicu Ionuț Mavrichi Narcis Rupe Corina Pantelimon Ilie Bădescu	2020 – 2022
		3.2 Istoria socială a locurilor. Sociologie, etnografie, antropologie, teologie și arhitectură.		Direcție prioritară 2.6.: Reluarea tradiției românești de cercetare inter și multidisciplinară cu scopul de a aduce științele sociale în serviciul reformei organice a societății românești în contextul Uniunii Europene și al integrării euro-atlantice, a dezvoltării democrației participative, a creșterii controlului persoanei asupra propriei vieți etc.		
		3.3 Sociologie urbană și patrimoniu 3.4 Familia și memoria colectivă – între tradiție și modernitate 3.5 Teoria modernităților multiple și teoria modernităților fracturate. Perspective teoretice și studii de caz	Domeniul strategic 2. Cercetarea fundamentală în științe de bază	Direcție prioritară: Studiul schimbărilor structurale ale societăților (al ierarhiilor sociale, a structurii de gen și de vârstă etc.), a instituțiilor de bază (statul, familia, școala etc.), a valorilor (de ex. religioase vs. seculare) și ideologiilor (de ex. neoliberalismul vs varietatea curentelor neoconservatoare sau de stânga), a relației cu mediul în prezent dar și în dimensiunea lor istorică; Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei; dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz);		

				<p>Direcție prioritară: Constituirea și dinamica identităților de grup (supra-naționale, naționale/etnice, locale, de imigranți, de gen etc.) și personale.</p> <p>Direcție prioritară: Abordări multi și trans-disciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;</p> <p>Direcție prioritară: Actualizarea aplicației mobile „Mihai Eminescu, întreaga operă” ca parte a celebrării Centenarului Marii.</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea Centenarului Marii Uniri din perspectiva Școlii Sociologice de la București. Revitalizarea vechilor scrieri.</p>		
4.	Perspective moderne și contemporane asupra societății	<p>4.1 Filosofia politică a drepturilor omului</p> <p>4.2 Neoliberalism</p> <p>4.3 Teorii ale libertății</p>	Domeniul strategic 6. Cercetări în domeniul științelor economice și social-umane	<p>Direcție prioritară: Studiul schimbărilor structurale ale societăților (al ierarhiilor sociale, a structurii de gen și de vârstă etc.), a instituțiilor de bază (statul, familia, școala etc.), a valorilor (de ex. religioase vs. seculare) și ideologiilor (de ex. neoliberalismul vs. varietatea curentelor neoconservatoare sau de stânga), a relației cu mediul în prezent dar și în dimensiunea lor istorică;</p> <p>Direcție prioritară: Dezvoltarea corpului teoretic în vederea unei mai bune explicări a vieții sociale: a relației dintre reproducerea societății și schimbarea ei; dintre oameni, obiecte și simboluri etc. (prin critica teoriei și/sau prin studii de caz);</p> <p>Direcție prioritară: Cercetări retrospective privind evaluarea experiențelor și a gândirii economico-sociale și politice;</p> <p>Direcție prioritară: Abordări multi și trans-disciplinare ale cercetărilor în domeniile economice, juridice și sociologiei în concordanță cu complexitatea realității în prezent și în perspectivă;</p>	<p>Cercetători titulari: Mihail Ungheanu (coord.), Radu Baltasiu Alin Bulumac Samira Cîrlig</p> <p>Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon</p>	2020 – 2021

5.	Românii din afara granițelor	<p>5.1. Minorități etnice, lingvistice și religioase. Teorii clasice și contemporane.</p> <p>5.2. Aspecte identitare ale comunităților minoritare - studii de caz</p> <p>5.3. Istoria socială a comunităților românești din spațiul european. Premize, documente, teorii, actualitate</p> <p>5.4. Cartografierea identitară a spațiului românesc.</p>	<p>Domeniu strategic nr 1. Cultură și civilizație românească</p> <p>Domeniul strategic 6. Cercetări în domeniul științelor economice și social-umane</p>	<p>Direcție prioritară: Abordarea chestiunii minorităților românești în regiunile istorice, din afara granițelor (Ungaria, Ucraina, Moldova, Bulgaria, Serbia, Macedonia, Grecia, Albania, Croația, Slovenia, Polonia, Slovacia, Rusia și spațiul ex sovietic).</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea chestiunii minorităților românești din diaspora europeană (cu precădere Spania, Italia, Germania, Marea Britanie etc).</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea fenomenelor migrației și demografiei negative ca procese de prefacere a societății românești contemporane. Slăbirea cadrelor societale românești. Realizarea de cercetări de teren exploratorii care relevă starea actuală a satului românesc și efectele proceselor de modernizare aplicate acestuia</p> <p>Direcție prioritară: Abordarea fenomenelor de deznaționalizare la care sunt supuși etnicii români din comunitățile istorice (Ucraina, Serbia, Ungaria, Bulgaria, Grecia)</p>	<p>Cercetători titulari: Ovidiana Bulumac (coord.), Radu Baltasiu Alin Bulumac Mihail Ungheanu Samira Cîrlig Ioana Drăgoi Emanuil Ineoan</p> <p>Cercetători asociați: Cristinel Pantelimon Constantin Secară Emil Țircomnicu Ionuț Mavrichi Narcis Rupe Corina Pantelimon Ilie Bădescu Dorin Lozovanu</p>	2020 – 2023
* cu posibilitate de prelungire sau adaptare în funcție de evoluția personalului și buget						

Data: 21.10.2020

Director CESPE,
prof.univ.dr. Radu Baltasiu